

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Visiona
ilmastokestävä
Uusimaa
•VILKKU•

Ilmastonmuutokseen sopeutumistyö Uudellamaalla

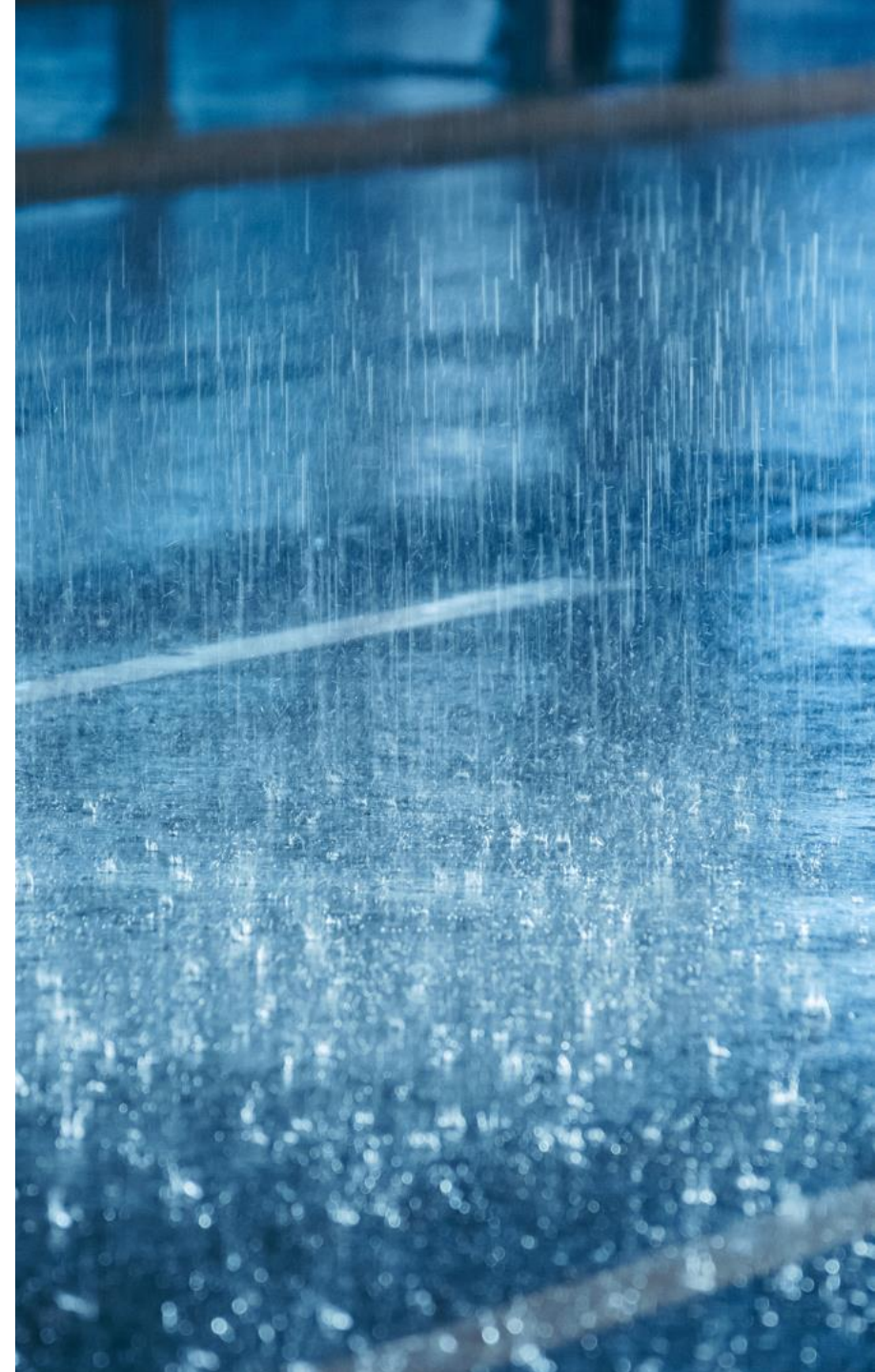
Visiona ilmastokestävä Uusimaa, VILKKU-hanke

Salla Siivonen

Varsinais-Suomen maakunnallinen
ilmastovastuujaosto 28.2.2025

Kohti ilmastokestävää Uuttamaata

- Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät Suomessa jo nyt
 - Sopeutumiskäytännön avulla yhteiskunta varautuu ennakoivasti ilmastonmuutoksen vaikutuksiin
 - Sopeutumatta jättäminen tulee yhteiskunnalle kalliimmaksi kuin sopeutumistoimien edistäminen
 - Tehokas sopeutuminen ja riskeihin varautuminen hyödyttää kaikkia
- Ilmastonmuutos on edennyt nopeasti, minkä vuoksi on samanaikaisesti hillittävä ilmastonmuutosta ja sopeuduttava muutokseen
 - Hillintätöiden etenemisen hitaus korostaa sopeutumisen tärkeyttä
- Uusimaa on yksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen edelläkävijäalueista EU:ssa
 - Tavoitteena on olla ilmastokestävä 2030 mennessä

Kohti ilmastokestävää Uttamaata

- Ensimmäinen alueellinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma Uudellemaalle
- Sopeutumissuunnitelma on strateginen suunnitelma
 - tunnistaa Uudellemaalle keskeiset ilmastonmuutoksen vaikutukset kansallisesti ja globaalisti
 - haarukoi niiden lieventämiseksi tehtävät toimenpiteet ja tunnistaa vastuutahot
- Tavoitteena ohjata maakunnallista strategista suunnittelua ilmastokestävään suuntaan
- Työkalu kunnille; kunnat voivat pohjalta laatia omia sopeutumissuunnitelmia

Visiona ilmastokestävä Uusimaa, VILKKU-hanke

- Hankeaika 1.8.2023 - 31.8.2026
- Hankekonsortio: Ryhmähanke, jossa päätoteuttaja Uudenmaan liitto, osahankkeen toteuttaja Helsingin yliopisto
- UML:n kokonaisbudjetti hankkeessa: 235 935 €, josta omarahoitus 30% (70 783 €), EU- ja valtion rahoitus 165 152 € (EAKR-tuki 70%)
- Flat rate 40% -hanke
- Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi
 - Erityistavoite 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen

Uudenmaan ilmatoriski- ja haavoittuvuustarkastelu

- Painopiste Uudenmaan erityispiirteissä ja sektorikohtaisissa erillistarkasteluissa, mutta kokonaiskuvassa on hyvä huomioida myös näiden sektorien kytkennät ja riippuvuudet toisiinsa
 - Tarkastelussa on pyritty nostamaan esille Uudellamaalla erityisen haavoittuvia kohteita ja riskialttiita ominaispiirteitä, jotka voivat altistaa ilmatoriskeille sekä muita alueellisia erityispiirteitä, jotka vaikuttavat riskien realisoitumiseen
- Tarkastelun näkökulma on riskiperusteinen
 - Tarkastelu keskittyy suoriin vaikutuksiin ja pyrkii syventämään käsitystä ilmatoriskien negatiivisista vaikutuksista Uudellamaalla
- Liiton sisäisten asiantuntijoiden haastattelut
- Ilmatoriskejä tunnistettiin kirjallisuuteen pohjautuen 100

Uudenmaan ilmatoriski- ja haavoittuvuustarkastelu

1. **Johdanto**
2. **Ilmatoriskin muodostuminen**
 - 2.1 Ilmastonmuutoksen vaikutukset riippuvat alueellisista erityispiirteistä
3. **Uudenmaan ilmasto on jo muuttunut**
 - 3.1 Uudenmaan nykyiset ilmasto-olosuhteet
 - 3.2 Keskilämpötila on noussut ja hellepäivien määrä kasvanut
 - 3.3 Sademäärien vaihtelu
4. **Tulevaisuuden ilmasto Uudellamaalla**
5. **Sektorikohtaiset ilmatoriski- ja haavoittuvuustarkastelut**
 - 5.1 Maa- ja metsätalous
 - 5.2 Luonnon ympäristö ja luonnon monimuotoisuus
 - 5.3 Teollisuus ja muut elinkeinot
 - 5.4 Liikenteeseen ja logistiikkaan liittyviä vaikutuksia
 - 5.4.1 Tieliikenne ja -infrastruktuuri
 - 5.4.2 Raideliikenne ja -infrastruktuuri
 - 5.4.3 Merenkulku
 - 5.4.4 Lentoliikenne
 - 5.5 Energiantuotanto ja -jakelu
 - 5.6 Vesihuolto
 - 5.7 Väestö ja terveys
 - 5.8 Rakennettu ympäristö
 - 5.9 Matkailu ja kulttuuri
6. **Ilmastonmuutoksen heijastevaikutukset Uudellemaalle**
7. **Yhteenveto**

2.

Ilmatoriskien arviointi

Ilmatoriskien arviointi

- Ulkoinen asiantuntijaryhmä arvioi kirjallisuuden perusteella tunnistetut ilmatoriskit
- Eri sektorien asiantuntijat arvioivat sektorikohtaisesti ilmatoriskien
 - toteutumisen todennäköisyyttä 2050 vuoteen
 - toteutumisesta aiheutuvia vaikutuksia, mahdollista merkitystä toiminnalle (ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset)
- Riskianalyysin pohjalta saatiin alustavaa arviota riskien käsittelyn tarpeellisuudesta ja tärkeysjärjestyksestä

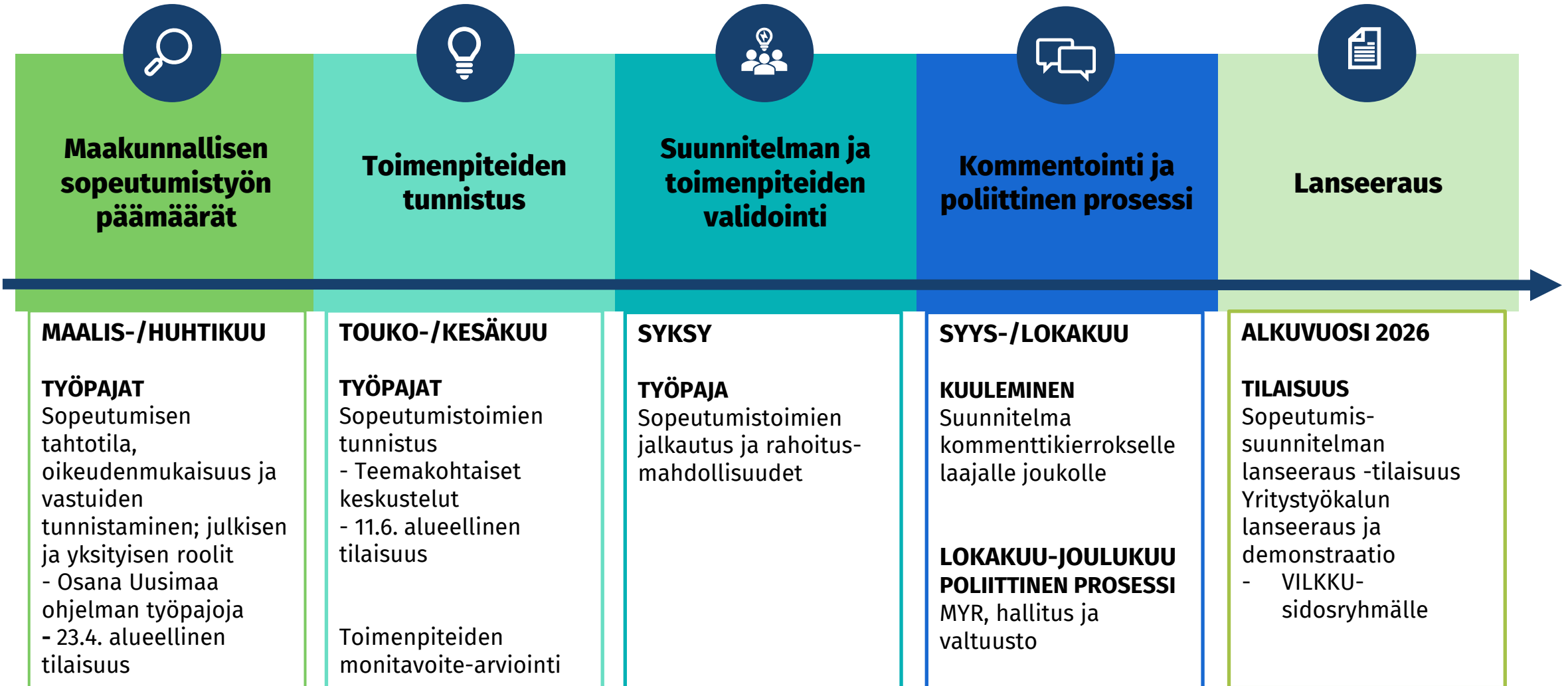
3.

Ilmatoriskien priorisointi

Ilmatoriskien priorisointi

- Yhdessä alueen toimijoiden kanssa kartoitettiin merkittävimmät ilmatoriskit sektorikohtaisesti

Sopeutumissuunnitelman valmistelu 2025

Kiitos!